

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

**ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΕΒΔΟΜΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟ ΜΠΟΥΡΑ**

Αθήνα, 12-14 Μαΐου 2017

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Παρασκευή, 12 Μαΐου 2017

Πρωινή Συνεδρίαση

***ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ, ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ,
ΚΕΡΑΜΙΚΗ, ΜΙΚΡΟΤΕΧΝΙΑ***

Προεδρεύουν: Χαράλαμπος Πέννας και Κωνσταντίνος Σκαμπαβίας

9:30 Άννα Λαμπροπούλου - Θεώνη Κολλυροπούλου: Νέα στοιχεία για μία λησμονημένη αγία της πόλης των Αθηνών

9:45 Κωνσταντίνος Ρούσσο: Ανασυνθέτοντας τη δυναμική του τοπίου στην περιφέρεια του Αμορίου κατά την πρώιμη και μέση βυζαντινή περίοδο

10:00 Γιώργος Δεληγιαννάκης: «ΝΗΣΣΩΝ ΙΕΡΩΝ ΑΡΞΑΜΕΝΟΣ»: Προσωπογραφικές και άλλες παρατηρήσεις για μια υστερορωμαϊκή επιγραφή από την Κώρικο της Κιλικίας

10:15 Σταυρούλα Σδρόλια: Το Κάστρο της Βελίκας και οι οχυρώσεις της πρώιμης Βυζαντινής περιόδου στη Θεσσαλία

10:30 Ιωάννης Βαραλής: Κάστρο Βελίκας: Η οικοδομική ιστορία της εκκλησίας

10:45 Σοφία Ντιντιούμη: Το κάστρο της Βελίκας και οι σχέσεις με τα παραδουνάβια κάστρα: η μαρτυρία της κεραμικής

11:00 Ελευθερία Πινακουλάκη: Κάστρο Βελίκας: Τα γυάλινα ευρήματα

11:15 Συζήτηση

11:45 Διάλειμμα

BYZANTINΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ, ΓΛΥΠΤΙΚΗ, ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ,
ΜΙΚΡΟΤΕΧΝΙΑ

Προεδρεύουν: Νικόλαος Γκιολές και Βικτωρία Κέπετζη

12:15 Σταύρος Γουλούλης: Στη Λάρισα του 10^{ου} αιώνα: Ναός του Χριστού [;] και το ιστορημένο πρόγραμμα των αγίων Τεσσάρων Μαρτύρων

12:30 Βαρβάρα Παπαδοπούλου: Η οχύρωση της βυζαντινής πόλης των Ιωαννίνων. Συμβολή στην οχυρωματική της βυζαντινής Ηπείρου

12:45 Διομήδης Μυριανθεύς: Οι οικοδομικές φάσεις του αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Λευκόνοικο της Κύπρου

13:00 Χριστίνα Πινάτση: Το τέμπλο του καθολικού της αγίας Μονής Αρείας Ναυπλίου

13:15 Απόστολος Μαντάς: Ασυμφωνίες στην αντιγραφή και αναζήτηση ενός χαμένου προτύπου: σχόλια σε τρεις μικρογραφίες του Ευαγγελίου Džruči II

13:30 Πασχάλης Ανδρούδης – Γιώργος Ορφανίδης: Άγνωστος ορειχάλκινος κηροστάτης με ηράκλειον άμμα από το μουσείο τουρκικής και ισλαμικής τέχνης της Προύσας (Bursa)

13:45 Συζήτηση

14:15 Λήξη της πρωινής συνεδρίασης

Απογευματινή Συνεδρίαση

**ΥΣΤΕΡΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ, ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ, ΓΛΥΠΤΙΚΗ**

Προεδρεύουν: Γιώργος Βελένης και Αναστασία Τούρτα

17:00 Αθανάσιος Μαΐλης: Από το Βυζαντινό μοναχισμό στην Ενετική ευσέβεια. Ο διπλός ναός του αγίου Παντελεήμονα/αγίου Δημητρίου στα Περιβόλια Χανίων

17:15 Μιχαήλ Ασφενταγάκης: Ένας ιεροσολυμίτης στρατιώτης στα ιπποτοκρατούμενα Δωδεκάνησα. Παρατηρήσεις στις τοιχογραφίες του ναού του αγίου Προκοπίου στη Σύμη

17:30 Μαρίνα Μυριανθέως-Κουφοπούλου: Η μεσαιωνική και η μεταβυζαντινή λάρνακα της Αγίας Αικατερίνης στη Μονή Σινά

17:45 Στέλλα Frigerio-Ζένιου: Ξεχασμένο ξυλόγλυπτο επιστόλιο του 16^{ου} αιώνα στην εκκλησία της Μεταμορφώσεως, στην Σωτήρα Αμμοχώστου

18:00 Νάσα Παταπίου: Νέα στοιχεία για τον πύργο Κιτίου και τα οικόσημα του

18:15 Συζήτηση

18:45 Διάλειμμα

**ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ, ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ**

Προεδρεύουν: Μαρία Βασιλάκη και Μαρία Κωνσταντουδάκη

19:15 Ιωάννης Καρατζόγλου: Έρευνα για την αγία Φωτεινή της Σμύρνης.

19:30 Αφροδίτη Πασαλή: Το Καθολικό της Μονής Κοιμήσεως της Θεοτόκου στη Βαρετάδα Αιτωλοακαρνανίας

19:45 Αλέξανδρος Αναγνωστόπουλος: Φορητή εικόνα του Χριστού Μεγάλου Αρχιερέα από την Ιερά Μονή Ρουσάνου Μετεώρων αποδιδόμενη στον Θεοφάνη τον Κρήτα

20:00 Αγγελική Στρατή: Αγνώστα έργα του ζωγράφου Ιωάννη, γιου του Θεοδώρου, από την Γραμμοστά στην Καστοριά

20:15 Ναυσικά Πανσελήνου: Τρίπτυχο με την παράσταση της Θεοτόκου Ρόδον το Αμάραντον και Αγίων

20:30 Συζήτηση

21:00 Λήξη της απογευματινής Συνεδρίασης

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

***Η βυζαντινή και μεταβυζαντινή αρχιτεκτονική: από τον
σχεδιασμό στην εφαρμογή***

Σάββατο, 13 Μαΐου 2017

Πρωινή Συνεδρίαση

Προεδρεύουν: Σταύρος Μαμαλούκος και Πλάτων Πετρίδης

9:30 Ελευθερία Παπαγιάννη: Η οικοδομική δραστηριότητα στο Βυζάντιο με το βλέμμα του νομικού

10:00 Γιώργος Βελένης: Έμπνευση και δημιουργία στη Βυζαντινή Αρχιτεκτονική

10:30 Αναστάσιος Τάντσης: Οι αρχιτεκτονικοί τύποι των βυζαντινών ναών και η αφιέρωσή τους: ναοί αφιερωμένοι στην Παναγία

10:45 Olga Etinhof: New data on Blachernae tradition in Old Russia

11:00 Ευγενία Γερούση: Δίκλιτοι καμαροσκέπαστοι ναοί της Θήρας

11:15 Συζήτηση

11:45 Διάλειμμα

Προεδρεύουν: Παναγιώτης Βοκοτόπουλος και Νανώ Χατζηδάκη

12:15 Σταύρος Μαμαλούκος: Από το σχεδιασμό στην κατασκευή: ζητήματα εφαρμογής στη Βυζαντινή αρχιτεκτονική

12:45 Νίκος Τσιβίκης: Στοιχεία αρχιτεκτονικού σχεδιασμού και οικοδομικές πρακτικές στην Βασιλική του Θεάτρου της Μεσσήνης.

13:00 Δημήτρης Χατζηλαζάρου: «Η καταγωγή και η σημασία του παλαιοχριστιανικού συνθρόνου»

13:15 Γιώργος Πάλλης: Το μεσοβυζαντινό μαρμάρινο τέμπλο: ζητήματα σχεδιασμού και κατασκευής

13:30 Isabella Baldini: Liturgical furniture and decoration in Byzantine Gortyn from the excavations of the Episcopal church

13:45 Συζήτηση

14:15 Λήξη της πρωινής συνεδρίασης

Απογευματινή Συνεδρίαση

Προεδρεύουν: Δημήτρης Αθανασούλης και Ισίδωρος Κακούρης

17:00 Σταύρος Αρβανιτόπουλος: Στοιχεία αστικού σχεδιασμού στο πολεοδομικό συγκρότημα του Μυστρά

17:15 Πλούταρχος Θεοχαρίδης - Πέτρος Κουφόπουλος: Παρατηρήσεις στην οικοδομική ιστορία του κοιμητηριακού ναού της μονής Βατοπεδίου

17:30 Σωτήρης Βογιατζής: Τρούλλοι με δεκαεξάπλευρο τύμπανο

17:45 Έλλη Γκαλά-Γεωργιά: Κινστέρνες στη Θεσσαλονίκη τη μέση και ύστερη βυζαντινή περίοδο: κατασκευαστικά χαρακτηριστικά, συντήρηση και επιπτώσεις στη δημόσια ζωή

18:00 Συζήτηση

18:30 Διάλειμμα

Προεδρεύουν: Ευγενία Χαλκιά και Αικατερίνη Δελλαπόρτα

19:00 Μανώλης Κορρές: Ανακύκλωση λίθων

19:30 Ναταλία Μπούρα και Αλίκη Τσίργιαλου: Το αρχείο του Χαράλαμπου Μπούρα στο μουσείο Μπενάκη: Η γνωστή και άγνωστη πλευρά του αρχιτέκτονα και η φωτογραφική ματιά ενός βυζαντινολόγου

19:45 Παναγιώτης Βοκοτόπουλος : Αναμνήσεις από τη μακρόχρονη γνωριμία με τον Χαράλαμπο Μπούρα

20:00 Συζήτηση

20:30 Παρουσίαση του ΔΗ΄ τόμου του Δελτίου της ΧΑΕ

20:45 Απονομή βραβείου στη μνήμη Μαρίας Θεοχάρη.

21:00 Δεξίωση

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

Η βυζαντινή και μεταβυζαντινή αρχιτεκτονική: από τον σχεδιασμό στην εφαρμογή (συνέχεια)

Κυριακή, 14 Μαΐου 2017

Πρωινή Συνεδρίαση

Προεδρεύουν: Μιλτιάδης Πολυβίου και Πέτρος Κουφόπουλος

10:00 Κωνσταντίνος Ράπτης: Αχειροποίητος Θεσσαλονίκης: επανεξετάζοντας την αρχιτεκτονική και την οικοδομική ιστορία της πρωτοβυζαντινής βασιλικής

10:15 Θεμιστοκλής Μπιλής και Μαρία Μαγνήσαλη: Η επανάχρηση αρχαίων λίθων στην Παναγία Σκριπού. Συμβολή στο σχεδιασμό ενός βυζαντινού εργοταξίου

10:30 Μιχάλης Καραμπίνης – Σταύρος Παπάζογλου: Νεότερα για το ναό της Επισκοπής της Σκύρου, 895 μ.Χ. (Αρχιτεκτονική-Γλυπτική)

10:45 Κλήμης Ασλανίδης: Εξέλιξη, ανανέωση και αναδρομές στη βυζαντινή αρχιτεκτονική των νησιών του Αιγαίου

11:00 Νικόλας Καραγιάννης: Παρατηρήσεις στην οικοδομική ιστορία του κάστρου της Μενδενίτσας

11:15 Συζήτηση

11:45 Διάλειμμα

12:15 Ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών

της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Εκθέσεις πεπραγμένων 2016: α) του Διοικητικού Συμβουλίου και β)

της Εξελεγκτικής Επιτροπής Οικονομικής διαχείρισης

Κυριακή 14 Μαΐου 2017

Απογευματινή Συνεδρίαση

ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ και ΒΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑ

Προεδρεύουν: Αναστασία Λαζαρίδου και Κλήμης Ασλανίδης

17:00 Μιλτιάδης Πολυβίου: Η οικοδόμηση ενός αγιορείτικου καθολικού των αρχών του 19^{ου} αιώνα

17:30 Αινείας Οικονόμου: Σχεδιασμός και χάραξη της κατασκευής στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο

17:45 Παντελής Φουντάς: Επισήμανση δομικών χαράξεων σε αγιορείτικο καθολικό του 18^{ου} αιώνα

18:00 Γεώργιος Γιαννίτσαρης: Παρατηρήσεις στην αρχιτεκτονική μεταβυζαντινών ναών της Ευρυτανίας

18:15 Δέσποινα Μιγάλαγα: Προτάσεις ανοικοδόμησης αρχιεπισκοπικού μεγάρου στο βενετοκρατούμενο Ναύπλιο

18:30 Συζήτηση

19:00 Λήξη του 37^{ου} Συμποσίου Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης 2017.